

NAGY BRITANNIA.

Folytatása O'Connell Ur beszédjének, mellyet az Alsó Házban Febr. 18-kán tartott: — Ha felkelne Birmingham, és a' Senatus ajtajához járúlna, Sheffield bátor lakosai azonnal felháborodnának, és egész Londonban talán még a' kövek is megindulnának, 'smagokat minden erőszaknak elleneszegeznék. Soha sem hagynák magokat az Angolyok hasonló rendszabás által megaláztatni, — hát az Irlandusok miért hagynák? A' mi engemet illet, reám olyan indulatot, olyan gondolkodás módot kentek, a' millyenről soha sem álmodtam, és valóban, ha rágalmazás által elhagynám magamat rezzentetni, — a' politikai tsatapiatzot már régen elhagytam volna. Annak megtzáfolására, hogy én rágalmazást nem érdelek, elég légyen előhozni mentségemre, ha tsak ugyan menteni kell magamat, — hogy én az Angliával való öszveköttetésnek mindenkor barátja voltam, és még most is az vagyok. (Haljuk, haljuk!) Ezt a' vallomást, Irlandban — tudom, — rossz néven veszik, de én inkább kotzkára teszem — életemet is, mintsem az igazságot eltagadjam. Ugy van, míg én! hasznát láttam annak az öszveköttetésnek, — pedig nagy hasznát láttam, — inkább szerettem, hogy ez a' Ház, mint egy helybeli törvényhozó hatalom szolgáltassa ki Irlandnak az igazságot. Ha tudnám, hogy a' jelen Kormány masinája, jóltevéleg döl-

goznék Irlandra nézve, — nints ember, ki nagyobb készséggel segítené szándékában: — de egyedül való oka, a' miért Repealer vagyok, a' Kormánynak Hazám ellen elkövetett igazságtalansága. Haszonkereséssel vádoltak, midőn az Unió felbontására, a' harangot megkongattam, — de most még sem vádoltathatom avval, ha jelentem, hogy a' Kormány által tzélba vett rendszabások százszorta hamarébb siettetik az Unió felbontását, mint kiabálásaim! Ám verjék szélyel a' tsoportozásokat, nyomják el az öszve esküvéseket, dugják bé a' merész szónokok száját! de vallyon megakadályoztathatják e' a' magános beszélgetéseket, és közléseket is, — pedig ezek sokkal veszedelmesebbek, mint a' közönséges tettek! — Annyi bizonyos, — és én őszintén kimondom, hogy a' Miniszterek az erőszakos rendszabások mellett, másat forgatnak az eszekben, — mert az Unió felbontását legkevésbé akadályoztathatja meg, a' Repealerek ellen tett Intézet. Az én belső meggyőződésom szerint, a' Minisztereknek tzéljuk, — a' tizednek fizetését erővel ki tsakarni! (haljuk, haljuk!) Ha majd egy Helység a' tizedet megtagadja, 's azon alkalommal legkissebb rendetlenség történik, p. o. egy tsür, vagy szekes szén meggyúl, akkor meglátjuk, mi lesz a' következése. Jaj egy olyan helységnek, és jaj annak, a' ki ott a' tizedet megtagadja. Emlékezzenek szavamra az

Angoly újítók, meglátják, hogy a' tzél-
 ba vett rendszabás nem egyébbre va-
 ló, hanem csak a' tizedek beszédére.
 Én tudom, hogy jelen nyilatkozatá-
 sommal a' rágalmazásra, és haszonke-
 resésre, magam ellen, tágasabb mezőt
 nyitok, — de azért vádlóimnak ismét
 kijelentem, hogy én minden éjjeli kó-
 borlások ellen protestálok, — hogy a'
 gyilkosságot és vérontást, szintűgy, vagy
 talán még inkább gyűlölöm, mint ők!
 Ugy állok itt, mintalázatos, de a' mel-
 lett Hazámnak őszinte óltalmazója, 's
 kész vagyok számára minden törvényes
 határozást elfogadni, ha valaki megmu-
 tatja, hogy az által a' bűn elnyomatta-
 tik, a' bűnös megbüntetődik, a' nél-
 kül, hogy az ártatlan szenvedjen. —
 De hát egyeseknek bűnökért, egész
 Ország lakoljon, és egész Ország vet-
 tessék haditörvény ítélete alá? — Az
 Istenre kérem még egyszer Angliát, té-
 tessék elébb nyomos vizgálatot, és hon-
 társaimat ne számolja a' bűnösök köz-
 zé, a' Kormányának puszta állítására.
 Én vizgálatot kívánok, mellynek kö-
 vetkezése ha reánk nézve kedvetlen
 leend, első leszek, ki Irlandnak maga
 megadását tanátsolja, — pedig fogadom,
 meg is adja magát, — mert soha sem
 volt Nemzet készebb, vétkeik megvalla-
 ni, 's az elkövetett hibáért, a' bünte-
 tést békével tűrni, mint az Irlandi. A'
 reformált Parlament színe előtt szóllí-
 tom fel az Angoly tagokat, feleljenek
 meg, — nem csak a' Nemzet, de egész
 Európa által benne vetett bizodalom-
 nak, és várakozásnak. Ne hagyják hely-
 ben amaz erőszakos rendszabásokat, ne
 átkozzák el a' ki nem halgattakat, 's
 ne semmisítsenek meg minden polgári,
 és politikai just! Minekelötte igazságta-
 lanul bännának Irlanddal, tekintsenek
 önnkeblekben lévő pénz, és kereske-
 dési systemára, — tekintsenek Euró-
 pára! Bánjanak csak Irlanddal igazság-

talánul, majd meg látják, mit nyom
 még azután Anglia a' Nemzetek sorában!
 Ha Irlandban, felkelés, és Rebellió,
 mintegy eszközöltetik, majd meglátjuk,
 minő betse leszsz nyugtatványotoknak
 a' Börsén! Avval a' biztos reménység-
 gel ülök le, hogy Hazámat nem sokára
 kedvező hírek fogják örvendeztetni, hogy
 független Angolyok, és Skótziaiak, me-
 rész ellentállások által megmutatják,
 hogy a' Constitutzióinak sérthetlenségét,
 minden mellékes tekintetnek elei-
 be tészik. Bár csak ebbeli szép tettért
 megkapnák jutalmokat: — egyet ígér-
 hetek, — ugyan is: neveik Hazámnak
 minden szegületében vissza hangzanak,
 's azoknak kimondásokkor, áldást kö-
 nyörög le minden igaz hazafi fejekre
 a' Nemes férjfiaknak!

A' Felső Háznak Febr. 27-kén tar-
 tott Ülésében Lord Teynham a' Ház-
 zat egy tzikkelyre tette figyelmetessé,
 mellyszerint a' Standardban ő (Teyn-
 ham) és Lord King Ördöngös Ügyé-
 szeknek neveztetnek, mivel az Egyhá-
 zokban uralkodó visszaélések ellen Ké-
 rő leveleket nyújtottak bé. A' szónok
 jelenté, hogy az említett tzikkely kü-
 lömben is olyan alacsony, és sértő ki-
 fejezésekkel vagyon írva, hogy a' Ház
 betsületével, és méltóságával megegye-
 zőleg találja, a' Standard Szerkezte-
 tőjét törvény eleibe idézni. A' Lord
 Cantzellarus erre azt felelte, hogy bár
 a' javallatnak magát ellene nem sze-
 gezheti, reményli mindazáltal, hogy a'
 Lord, mind az önn maga, mind a' Ház
 betsületének megkímélése tekinteti-
 ből, hasonló nyomorult gúnyírásokat
 megvető halgatással fog elmellőzni. Lord
 King, a' barátjával, ki magát az Ör-
 döngös Ügyész nevezettel megsértette
 lenni érzette, telyeséggel nem volt egy
 értelemben, sőt inkább ő (King) ama
 titulussal megtiszteltetve érzi magát,
 — mert Advocatus diabolinak

a' Római Udvarnál azt a' tisztviselőt hívják, a' kinek kötelessége arra felvigyázni, hogy a' Pápa semmi szenteket se engedjen törvényesíteni, a' kik valószínűséggel nem szentek: ő tehát nem is kívánhat magának nagyobb titulust, mint azt: Ördögös Ügyész. (katza.) Ez a' furtsa magyarázgatás Lord Teynhamot is megnyugtatta.

Az Alsó Háznak Febr. 27-kén tartott ülésében az határozatott, hogy ezentúl a' hivatalbeli Szónok 12 órakor egynehány tagokkal üljön öszve, és minekelőtte a' rendes Ülés elkezdődne, 5 órát a' kérő leveleknek, és magános bülleknek megrostálgatásokra fordítson. Az első délutáni, de ebédelőtti ülésre, mintegy 200-an jelentek meg, a' midőn egyedül Irlandot illető Révőlevelek, vagy a' tized, vagy az elhatározott intézetekre nézve olvastattak fel, és rostálgattak meg; 5 órakor kezdődött a' rendes ülés. A' Galleriák annyira tömve voltak, hogy az ajtót békelle a' tolakodó nép előtt zárni. Roche Ur azt kívánta, hogy Stanley Ur minden iroványokat terjeszsen a' Parlament elibe, mellyek 1850. Febr. 25-től kezdve 1853. Febr. 25-ig az Irlandi nyughatatlanságok ügyében hozzáintézve valának. Stanley Ur ezt annyiban nem hagyta helyben, a' mennyiben az Irlandi kérdésnek megfejtése az által elhalasztatik: mert arra, hogy azokat a' Parlament csak felülegesen is által nézze, esztendők kívántatnak meg. Nem lehet tagadni, így folytatá tovább Stanley Ur beszédjét, hogy a' Miniszterek igen önnkényes, és erőszakos rendszabásokat javallottak: (tetszés az Oppositiótól) holott Irlandnak csak egy része vagyon lázzadásban, de a' Miniszterek a' felelet terhét magokra vállalják, mivel tudják, hogy mind e' Háza, mind az Angoly, és Irlandus népre, a' Szónak igaz értelmében támasz-

kozhatnak. (tetszés; katza), a' Miniszterek óhajtvá várják a' megítéltetést, — örülnek, hogy eljött az idő, mellyben egy olyan rendszabásról ítélet fog hozódni, mellyet sokára halasztottak, 's most is csak kéntelenségből határozta. (tetszés minden oldalról) Ha a' Miniszterek mindent el nem követnek ezen rendszabás kivitelére, akkor charactereket, úgy is, mint férjfiak, úgy is mint Miniszterek örökre elvesztik. (ekkor rettentő zaj támadt, közbenközben hangos kiabálással, majd tetszéssel felváltva) Értem mire való e' helyben hagyás — köszönettel fogadom. — Mi mindent, a' mi Férjfiak, és Miniszterek előtt betses, — mi helyheztetésünket, sőt a' mi több, az Országnak sorsát egy rendszabástól függesztettük fel, mellynek szükségét ma, — legvilágosabb, és legtsalhatatlanabb iroványok által szándékozunk bém bizonyítani. (nagy tetszés) O'Connell Urnak némelly észrevételei után, Roche Ur szavát visszavette, a' midőn Lord Althorp felkelvén, az Irlandi nyughatatlanságok elnyomására készített billt felolvastatni kívánta. Minekutánna Irland állapotját újonnan elő adta, 's abból a' hozott rendszabások szükséges voltát igazolta, így szóllott: Ezek az okok, mellyek miatt szükségesnek látszik előttem, hogy a' Kormány, a' nyughatatlanságok megszüntetésére rendkívül való hatalommal ruháztassék fel: a' mi a' rendszabás ellen felhozott okokat illeti, meg vagyok győződve, hogy az azokat felhozott Urak más gondolatra fognak térni. Lehetetlen jobb okot felhozni, a' többség tetszésének megnyerésére, mintha az Angoly szabadságot, Irlandnak vélt rabszolgaságával öszve hasonlítjuk. Külömbféle szép beszédeket hallottunk, és fognak hallani a' szabadság dítséretére, mellyet egyébberánt senki sem akar megsérteni, — tsakhogy itt az a' kér-

dés, vallyon az az állapot, mellytől Irlandot megakarják szabadítani, valósággal a' szabadságnak, vagy nem inkább a' legkeményebb, és sorvasztóbb Tyrannismusnak állapotja e'? (tetszés) A' szabadság nem üres hang, 's annak jóltévő következései, az életnek, és vagyonnak, úgy nemkülömben az igazságos, és szabados tselekvésnek óltalmazása. — Ez az igazi szabadság minden hasznaival együtt, 's egy Nemzet nem szabad, ha sem magának, sem szomszédjának nem szolgáltat igazságot, hanem önkénynek vettetik alá. — A' rendszabás ellen tett második ellenvetés, mellyet megtzáfolnom, mint a' ki a' Kormányának organuma vagyok, szoros kötelességem, — abban áll, mintha a' Kormányának egyedül való tzélja volna, a' tizedeknek erőszakos beszédése. Én bizonyossá tehetem a' Házat a' felől, hogy ez, a' billnek, — nem tzélja, — és ha talán a' Lordhadnagy hatalmát, kizárólag a' tized erőszakos beszédésére fordítaná, akkor ezzennel jelentem, hogy ez a' mód, a' nékie adott hatalomnak, igen okatlan használása fogna lenni. Ha a' Lordhadnagy egy Kerületet, tsak a' miatt támadná meg, mivel ott a' tizedet bé nem lehetett szedni, akkor meg kell vallanom, hogy a' Lordhadnagy ebbeli tette, sem a' bill lelkével, sem a' Kormány tzéljával meg nem egyez. Tennyson Ur azt tanátsolta, hogy időt engedjenek magoknak a' bill megfontolására. Ő tagadja a' rendkívül való hatalomnak szükségét, minekelölte a' rendes törvénynek ereje próbára nem tétett; — az Alkotmány még némelly eszközöket nyújtott volna, mellyeket a' Minisztereknek kelle vala használniok, minekelölte a' Háznak olyan rendszabást ajánlottak, melly által egy része a' Brittus Alattvalóknak, az Alkotmány óltalmától megfosztatik:

azért is ő azt kívánta, hogy a' bill tsak 14 nap mulva olvastassék fel. Bulver Ur is abban a' vélekedésben vólt, hogy a' tzélba vett rendszabás a' dólgot tsak rosszszabbá fogná tenni: — általában gántsolta a' Miniszterek politiká-jokat, a' kik két vélemény közt habozva, majd az egyik, majd a' másik részre hajlottak. Az Egyház reform által az egyik fél sértetett meg, a' jelen bill által pedig a' másikat is megakarják sérteni. Ő nem vetheti bizodalmát egy olyan Kormányba, melly ma segít, hónap kényszerít. Így a' törvény felforgatódik. Ő jól tudja, hogy a' — Lord Angleseytől megérkezett irovány azt tartja, hogy reményli (Anglesey), melly szerint, ha a' bill keresztül megyen, nem igen leend alkalmazossága valamit elkezdeni. — Hol van hát a' rendkívül való szükség, melly miatt a' dólgot nem lehetne egynehány napra halasztani? Grote Ur azt nyilatkozta, hogy ő kénytelen magát ellene szegezni annak a' rendszabásnak, mellyet a' Nemes Lord maga is önnkényesnek nevezett. A' Szónoknak, ebbeli 's még más kinyilatkoztatásai; az Irlandus Követeknek igen tetszettek. Az Ülésnek hátralévő részét Stanley Urnak egy beszédje fogta el, mellynek végén O'Connell Urnak némelly sértő kifejezéseit érintette. Alig hallotta meg ezt O'Connell, mindjárt felállott, és a' szemrehányásokat új illetlenebb felelettel akarta megtzáfolni, a' midőn így szólla: „Én háromféleképpen olvastam leírva a' Házban tartott beszédemet, de tsak egyben találtam azt a' tárgyat, mellyre az igen tisztelt Ur (Stanley) éppen most tzélozott, 's valóban tsudálkoznom kellek, hogy olyan kifejezéseket mertek reám kenni! (morgás) Én elmondom a' Háznak az egész dólgot, a' mint történt; ha rosszszúl tselekedtem, ám ítéljenek el, de elébb halgas-

sanak ki. Én nem akarom az általam mondott szavakat vagy szépíteni, vagy eltitkolni. Egyébiránt nem tsudálkozom, hogy a' tudósítók elértettek, mert annyit öszve halmoztam, hogy nehéz alóla kibújni. (Nevetés.) Én a' közönséges vitatások alkalmával az igaz, nem tartottam igazságosnak, valakinek nyakára terhet vetni, kinek nints a' Parlamentben Képvisele: — továbbá azt mondtam, hogy az egyes személy által elkövetett rablást a' törvény megbüntetheli, de azért az igazságtalanság nem kisebb, mivel azt 600-an követték el. A' 600 alatt igen is, e' Házat értettem: (haljuk) azt mondom, hogy tsak egy gazembernek (Schurke) ellent lehet állani, de 600-nak nem! — (morgás, és gúnyolás) Bár kárhoztasson a' Ház, a' mint akar! nyugodt szempillantásban sok hibát kerülhet el az ember! (morgás) Én itt azt ismételem, a' mit a' gyülekezetben mondtam; az az, hogy egyes személyt, melly bennünket ki akar rabolni, meg lehet büntetni, de egy Törvény adó testnek, nem lehet magát ellene szegezni. (közönséges morgás.) A' szerint, a' mint beszédem fogadtatik, nem tudom, megbánjam e' a' mit mondtam, — 's ha tsak ugyan valamit meg bánnom kellett, azt önn magam miatt tészem, mert én is a' 600 tagok között vagyok. Egyébiránt a' felől bizonyossá tehetem a' Házat, hogy távolról sem vólt szándékom sérteni. Erre O'Connell Ur olyan iszonyú morgás, és közönséges megvetés között foglalta el helyét, a' millyenről az Angoly Ujságok még nem emlékeznek.

NÉMET ORSZÁG.

A' Bajor Rajna mellyéki kormány, a' következő tudósítást tette közhirré. „A' legújabb hivatalos közlések által, tudunkra esett, hogy a' Rajna tájáról kiköltözött 's Algirba

útnak akaró vándorok, útjokat szégyenségek miatt, tovább nem folytathatván, nem régiben sok nyomorúságoknak kiállása után Mars eillébe megérkeztek. Ezeknek száma 47-re megy; azok, kiknek egészségbeli állapotjok a' további útnak megengedte, néhány jóltévőknek segedelmek által, hónjokba vissza térhettek, a' többiek pedig az említett városban még most is betegen fekszenek, egyedül a' Frantzia kormány kegyességének köszönhetik, ha még valaha gondolatlanul elhagyot hazájokat megláthatják. Ezennel tehát minden királyi Biztosoknak kötelességek tételik, hogy az ilyen veszedelemmel járó kivándorlások ellen tett Rendelésekre a' Tisztviselőket különösen figyelmetessé tegyék.

TÖRÖK ORSZÁG.

(Constántzinápoly Februius 24-dikén). Ibráhim serege atyának Mahumed Alinak megérkezett parantsotatja ólta egytapottat sem nyomult előre. A' fő szállás Kutáhiából Karahiszába tételik vissza. A' Fényes Porta, és az Egyiptomi V. Király között békeség kötötik, mellyet a' Frantzia Új követ Roussin Ur is alá írt; a' béke pontok az Ibráhim Basa kúrirja által Alexandriába azonnal elküldettek.

P O R T U G A L L I A.

Az utolsó kitsapás által Dom Pedrónak serege nagyon meggyengült és szegény Solognák Generalis, sokat vesztett betsülettéből, mennyiben a' veszteséget neki tulajdonítják. Oportóban a' Cholera még mindig dühösködik. Az által szökdösőknek számok naponként szaporodik, jóllehet azok kik rajta kaptak, keményen megbüntötödnék. A Dom Miguel serege ellenben minden nap szaporodik; Lemos Generalis most is egy új ágyú-

sántzot készített a' Douro'bal partjára.

FRANTZIA ORSZÁG.

A' Deputátusok Kamarájának Febr. 28-diki Ülésében meghatározatott, hogy az 1833-dik esztendei Enyésztő fundus (Tilgungs Fond) előbbeni állapotjában továbbra is meg hagyattassék, ennek megjobbítására mind a' mellett a' Finantz Miniszter Humán Ur némelly javallatokat tett.

A' Kormányának az utakat illető törvényjavallatai éppen most vagynak rostálgatás alatt: a' jelen javallatnak ugyan is tulajdonképpen való tzélja az Ország utaknak a' lehetőségig való megkímélése, hogy tudniillik a' kotsiknak és szekereknek, nem külömben az azokra rakott terhek mennyiségek, 's nehézségek egy közönséges Tarifálmeghatározatassék. Erre való nézve eleinte az igavonó barmoknak számát akarták sinór mértékül venni, de minthogy ezeknek testi alkotások 's erejek külömbözök lévén, bizonyos mértékül nem szolgálhatnak, tehát tsak a' tehermérték Systemája mellet maradtak meg. Az említett Tarif 2 részekre oszlik, az első ugyan is a' lassan, a' másik pedig a' kotzogva járó szekereket érdekli. Ez által a' furmány állapoton, nagy javítás tétetik, mivel a' mostan szerkeztett Tarif szerint egy 2 kerekű szekérré 4500 kilogramme rakattathatik, holott ez előtt ugyan ilyen szekérré 8600 kilogramma is terheltetett.

A' Febr. 15-kén tartatott Ülésben Portális Urnak, a' Papok házasságáról, nemkülömben az előregedett Tisztviselőknék járnai szokott nyugpénzről szóló törvényjavallatok jöttek szóba; ezen javallatokban az öregebb Dupin Uron kívül, minden ki megegyezett. Ő ugyan is azt vította, hogy ez, (Javallat) mivel már a' Kamarának fenn álló törvényei a' Papoknak is megen-

gedik a' polgári házasságot, mostan el-mellőztessék; szükségtelennek látja tehát ezen tárgyat a' Pairek Kamarájához utasítani, mivel onnan bizonynyal vissza fog vettetni.

(Páris Febr. 27-kén.) Nempde Generális a' házán dolgozó munkásokat nézegetvén a' fedélről szerentsétlenül leesett; 's azonnal szörnyet halt.

Febr. 25-kén, a' Montbrisoni törvényszéken, a' Carlo Alberto nevű Sárdinai gözhajó útassai, és a' Marseillei zendülésben résztvevők ellen indított per vétetett tanátskozás alá. Említést érdemelnek a' bévádoltak között: a' Sz. Priesti vicomte, Gróf Korgery fiafió együtt, Gróf Meznars, Bourmont Ur fiafió, Candolle, és Laget de Podio Urak. Az öszveesküdtek nevei felolvastatván, ki sült, hogy hatan közöttök hibáznak; de ezek között ötön tulajdon írásaik által a' vád alól magokat felmentették, a' hatodik pedig 500 frankra büntetett.

A' Deputatusok Kamarája Mártz. 4-kén tartott Ülésében, a' tzúkor kivitelére nézve kiküldött Biztosság, tudósítását olvasta fel, melly mintegy 3 óráig tartott.

B É T S.

Ö Ts. K. Felsége méltóztatott Febr. 20-dikán költ Kir. végzése által Mgs és Fő Tiszt. Sztankovits István Urat, Budai Gör. nem egyesült Püspököt és a' Temesvári Megye Administratorát a' Bálsi G. n. e. Megyében Püspökké kegyelmesen kinevezni.

MAGYAR ÉS ERDÉLY ORSZÁG.

P o s o n, Mártz. 11-kén. A' Rendek részéről f. h. 7-kén tartott Kerületi Ülésben, az Urbarium 3 dik tzikkelyének, irtásokat illető pontja bevégeztetett; 8-kán pedig a' Fő RR. második Feleletjekre tett azon Izenet szerkeztetődött egybe, melly az előleges sérelmeket 's rendszeres munkák felvételét veszi tár-

gyául. Ezeket követé a' 26-dik Országos közgyűlés, mind a' két Rendekről. A' Rendek Táblájánál, az egészében gyengélkedő Personális Ur távol léte miatt, Saardi Somsich Pongrátz V. Palatinus vevé az Elölülőséget át; a' holott is a' következő tárgyak hajtattak végre 1-ör A' RR. és RR. Feleletje azon észrevételekre, mellyeket a' Fő RR. az általok szerkeztetendő napikönyv eránt tettek. 2-ör A' Deák Felírások szerkeztetése a' Vallás ügyében. 3-ör A' Rendek Feleletje, a' Fő RR. 2-dik Kir. Feltételeket tárgyazó viszonzizenetjekre. A' Fő RR. az alatt míg ezek a' RR. Táblájánál végre hajtattak, a' Vallásbeli sérelmeket illető Izenetet vevék fel, 's reggeli 10 órától délutáni 4 óráig tartott vitatások után a' többség azt határozá, hogy minekutánna ezen tárgy mostani formájában nem volna végrehajtható, azt, elébb egy vegyes Országgyűlési Kiküldöttség dolgozza ki, 's fontosságokhoz képpeszt a' maga idejében terjesztessenek elő, a' nélkül, hogy a' többi Ország Gyűlési tanátskozáások ez által legkissebb hátráltatást is szenvednének.

10-dikén Kerületi tanátskozás tartott, 's a' Magyar nyelv ügyében az azt illető Izenet a' Kerületi Jegyzők egyike (Szathmár Vgyei Követ) által feltételvén, 's elolvastatván, kevés módosítással helybehagyattatott.

11 kén. A' Kerületi Elölülő, a' Magyar nyelv ügyében már a' múlt Kerületi Ülésekben elvégzettetett viszonzizenet előadatot átnyújtá a' Pro-Praeses Ó Mlgának. Majd a' Kir. Feltételekről 's előleges Sérelmekről folyván a' tanátskozás, ez, a' Fő Rk napikönyvét, a' Felíratok előadatit, Királyi Lakhelyet 's nem külömben a' Vallásbeli tárgyaknak deákra való átfordítását illető viszonzizennel, egy kinevezett Kiküldöttség által, a' Fejérvári Káptalan Ka-

nonoki Követje Szónoksága alatt a' Fő Rkkel közöltetett, a' holott is azok elolvastatván 's dictaturára útasítottván, a' Fő Rknek, még elébbeni Gyűlésekben (26) elhatározott viszonzizenetjék a' Vallás dolgában, az Ország Birói Itélő Mester által feltételvén, át olvastatván 's ugyan akkor helybehagyattatván a' Váczi Püspök Ó Excja Szónoki vezérlése alatt a' Rk Táblájához által küldődött. Ezek után a' gyűlés mind két részről eloszlott.

Hazánk egy érdeemes tudósa, T. Györy Sándor Ur kiemelé végre a' szent vágyak sorából a' Nemzet azon köz óhajtságának lehetőségét, hogy Hazánk két szívkeble, Buda 's Pest álló híddal köttessék egybe. Megfejté ugyan is tudományos vízépítési (hydrotechniai) mély belátással, 's tapasztalással írt, 's a' helyhez alkalmaztatott értekezésében azon rég fenforgó 's eddig tsak nem lehetetlennek tartott kérdést: Lehet e' Buda 's Pest közt egy olly álló hídát minél gazdaságosabban építeni, melly mind az idő, mind a' víz rongálásitól menten, a' két anyavárost elárasztásokkal ne fenyegebbe, és sem a' bekövetkezendő Duna regulatiokor disztelenné ne legyen, sem a' majdan virulandó kereskedés hajóit ne gátolja? olly tökéletesen, hogy által nem tsak az akár természeti, 's helybeli akadályokat, akár tsak képzelt nehézségeket, mind a' Duna illy rendetlen hagyatása, mind regulázása esetére egészen elenyésztette, hanem az ő alapos javallatát követendő két Anyavárosnak, különösen Pestnek az eltöltendő Duna partján téres nevedést, 's ebből nagy dísz, és az építésre teendő költségnek visszatérülésén felyül szép nyereséget is ígér. — Milly nagy befolyása lenne ezen javallat kivitelének, nem tsak Buda Pestre, hanem az egész Nemzetre nézve is ke-

reskedési egyesülésünk tekintetéből! elég bizonyosága azon köz óhajlás, mellyel az Ország egy illy híd készíttethetésen olly rég óta tsügg, 's azon buzgóság, mellyel a' Híd egyesület egy illy tzélú javallat teljesedhetésén olly fáradságtalanul munkálódik. Mitsoda szempontból, 's millyen viszonyban kell minden eddig adott Angol, Német vagy Magyar planumokkal tekinteni érdemes hazánkfianak e' javallatát; mutatja az, hogy ennél fogva a' Dunának Pest-Buda közt lévő szakasza az egészhez arányzott regulázás alá jöven, mindazon természeti hiányok, mellyek eddig a' két város elöntését, 's partjainak szaggatását okozhaták, elháríttatnak, 's a' mi több a' Dunának Pest felől a' Margit, vagy festő szigettől a' Szent Gellért hegye irányáig ieendő eltöltéséből nyert tér, mind a' híd árát kiadná, mind azonkívül még 1,901,680 for. p. p. tiszta hasznót hagyna fel!! — E' matematikai calculus szerént — ha ugyan az efféle nem tsalhatna — venni munkálathoz egy álló híd építését, mennyire interessans volna a' szűk pénzü Magyar Hazára nézve, hol különben előbb utóbb a' temérdek költség fog gátot vetni a' még félig meddig tsakugyan szentvágy kivitelének, minelliusi jegyzések nélkül is könnyű megfogni. Jeles hazánkfianak igyekezete, 's az Országnek minden vidékeire nézve, mellyeket elhagyott vizeink kényekre dulkanak, közhasznú esmereteket magában foglaló értekezése minden esetben betsülni méltó. L. F.

Löcse Mart. 2-dikán. A' mult hónap végnapja szomorúan virradt Megyénkre, midőn keblünkből szeretve tisztelt másod Alispányunkat Okolitsnai T. Okolitsányi Miklós Urat életének 54-dik e' díszes 's az egész Megyének teljes megelegetésére fáradságtalan szorgalommal viselt hivatalának

pedig 7-dik évében az irgalmatlan halál kiragadá. Tsend, béke porainak! B.

Rézdi Várhely, Febr. 10-kén: Februárius' 4, 5, 6, és 7-dik napjain tarták Nemes Háromszék' számosan összevgyült Rendjei S. Szentgyörgyön az újonnan pompáson épült Nemzet' házában Meltóságos Administrator Béli László Ur' előlülése alatt girás székezeéseiket. Több hasznos rendezkedéseik között köz érdekekkel bír a' közös akaratból esett tisztújítás. A' szavazások megtétele után a' többségi hármasszámot és vallásbeli arányt megtartva, az Elölülő Ur Rézdi székebe Alkirály bírónak Lázár Dávid, főjegyzőnek Elek Antal, Orbai székeben Alkirálybírónak Horváth Albert Főjegyzőnek Miskolczi Jó'sef; Sepsi székeben Alkirálybírónak Tompa János, Főjegyzőnek Bartha Károly Urakat; Rézdi és Orbaiszékeben Királyi Perceptornak Csoma Jó'sef Urat, 's mind a' három székebe rendes székebíráknak több érdemes tagokat nevezte ki, kik is azonnal helyettes képpen hivatalaikba, addig is, míg a' felségtől kegyelmes megerősítés reájok, vagy más érdemes tagokra nézve lejőne, béeskettettek. — — — Ez egész gyűlés' folyását különösön bélyegzé a' derék nemes Székely nemzetnek a' fejedelemhez való mindenkori hívsége, és a' törvényekhez való buzgó ragaszkodása.

Sz. Udvarhely, Febr. 17-kén: E' folyó esztendő, és hónap 11 és 13-dik napjain tartaték Ns. Udvarhelyszéknek Marchalis Széke, első, és igazgató alkirály Bíró H. Almási Mihály János Ur előlülése alatt, melly a' tisztelt előlülő Urnak a' nemzeti Jó aránt való buzgó igyekezetét újabban is valósítja, — Tárgya ezen köz gyűlésnek egyebek felett az egyik megüresült aljegyzői hivatal betöltése lévén, minek előtte

előtte az e' végre szükséges szózatolás elkezdődött volna, a' tisztelt előülő Ur az egybegyült karokat, és rendeket a' nemzeti egyesség, vagy uniohitének letételére szólította fel. — Ezen felszólítás következtében, kevés ellenzés után, már itten is letételék az uniora való esküvés. — Az ezt követett szózatolás, 's más tárgyak bévégzése után meghívta az előülő Ur a' Karokat és

Rendeket, Felséges Fejedelmünk és Grófunk születése napjának más napon leendő megünnepelésére. — A' mikor is előbbben a' R. Catholicum, azután a' Ref. templomokban fényes szertartások között imádkozott a' háládatos nemzet Felséges Grófja ditső életének boldog, és hosszas évekre terjedéséért, 's az egész Felséges Ausztriai Ház, kegyes Uralkodásáért. (Erd. Híradó.)

ELŐFIZETÉSI JELENTÉS.

K L I O

II-dik Esztendei folyamatajáról.

Minekutánna Klio tizimű historiai 'sebkönyvem I-ső esztendeje — mellynek foglatját tavaly Junius 19-kén költ 49-dik számú Magyar Kurír, és Novemb. 10-dikén költ Jelenkor Értesítője közlötték — a' sajtót, Lengyelország köremetszett és színelt földabroszszával együtt már elhagyta, bátorkodom a' historia kedvellőit a' II-dik esztendei előfizetésre felszólítani. Ennek foglatja 1. Erdélynek a' Fels. Ausztriai házbirtokába jutása, az 1686-tól 1712-ig ebben költ diplomátikai acták, kötések summás előadásával, és Erdély statistikai ismertetésével. 2. A' Graecusok révolutziója Rómában. Előre leszsz botsátva a' régi Róma politikai állapotjának világosítása. 3. Stuart Mária, Scotzia Királynéja — egy tekintettel Scotzia akkori helyheztesére. 4. Pompul, Portugallia hatalmas minisztere a' 18-dik században, rövid figyelmeztetéssel ezen ország legújabb történeteire. 5. Iván — szívreható történet az Orosz historiából. 6. Az Európai státusadósságok historiai és politikai ismertetése. — A' valódi előfizetés — mert aláírást nem fogadok el — 20 v. 21 ivnyi tsinos borítékba kötött Kliomra nyomtató papíroson 1 rfr. 20 kr. posta pappir. 1 rfr. 40 kr. velinen 2 rft. 24 kr. ezüstben. Az előfizetés idejét a' meszszebb és távolabb eső vidékekre nézve, idei Junius közepéig terjesztem, mikor munkámat sajtó alá adni szándékozom: a' közelebbi tájékokról azomban azt elébb is elfogadom, sőt az illető rendelések megtételét mentől elébb tisztelettel kérem. Munkám még a' folyó esztendőben világot fog látni. — Előfizetni lehet Erdélyben a' tavaly kihirdetett és tudva lévő helyeken. Magyar országon Budán Tek. T. Döbrentei Gábor Urnál, a' Magyar Tud. Társ. Titoknokjánál. — Debretzenben Tek. T. Péczeli Jó'sef és Tiszt. T. Aranyi István Prof. Úraknál. Minden buzgó hazafit tisztelettel kérek Kliom pártfogására 's a' 11-dik példány ajánlása mellett, az előfizetés előmozdítására. Az első esztendőt lehet még nállam találni, ennek árra már most nyomt. pappir. 2 rfr. ezüstben. A' posta és vélin példányok elfogytak. — Kolosváron Februáriusban 1855.

Szilágyi Ferentz,
Professor.

ELŐFIZETÉSI JELENTÉS.

illy tzimű munkára.

A' ditső tettek által magokat érdemesített

Magyarok' Emléke

I. Ferdinánd Római Tsászár, és Magyar Királytól fogva a' Jelenkorig.

A' két testvér Magyar Haza' Nagyjaihoz és igaz Fiaihoz.

Ki a' külföld' Litteratúrájával is ösmerős, önkint fogja megvallani, mi fáradtságba és áldozatba kerülénd ez előttem szeretett Hazám² javára kitüzött munka. — Nemzetem szeretete — melly minden Össei' érdemvonásaiban örökölt Magyarának tulajdona — szent kötelességemmé tette, mennyire erőmtől telhetik Hazámfiainak a' még Előknek, 's köz Jónk és ditsőségünk mellett elhúnytaknak, neveik' halhatatlanítása miatt a' bús koporsóból való felemelését, 's a' mivel Nemzetek' tselekedetei szerint a' háladatos maradék eleibe állításának ki-
eszközlését. — E' könyv. tárgyai lesznek azok' élete 's eredeti Irásaik — kik a' Honyra, 's Fejedelmekre nézve, egyházi, hadi, és világi Méltóságokban, Hivatalokban 's az emberiségben magokat ditsőségünkre és példánkra méltóképpen megkülömböztették.

Az egész' megjelenése négy kötetben fog történni, minden kötet 30 ívet foglalván magában — a' külön darabok minden egy ma élő legjelesb' Magyar' képével lesznek ékesítendők.

Az ára Velinre 8 for., író papírosra 6 for., nyomtató papírosra 4 for. 48 kr. ezüst pénzben.

Fáradtsággal, 's áldozattal öszve köttetett pályámon az Elő-fizetési biztosságot választottam vezértsillagúl, minthogy a' tetemes és meggyőzhetetlen költségekkel járó nagy munkát öntehetségemből a' kéntelenségből választott Elő-fizetési út nélkül közre nem botsájthatom: Hazafiúi bizodalommal bátorkodok felszóllítani mind a' két Magyar Haza' Nagyjait, 's igaz Fiait, kik Eldödeik ditső tetteikben gyönyörködnek 's kiknek a' nemzeti nyelv művelődése — valamint a' szép és hasznos tudományok' előmozdítására szánt nemes szándék szíveken fekszik, hogy igyekezetemet támogatni, előmozdítani Össeiknek tiszteletben tartása tekintetéből is, melly a' Felséges Királyunk eránt vonszó legszentebb hűségen, és Haza buzgóbb szeretetén épül, annál is inkább pártolni méltóztassanak, mert én hogy üres szavakkal ne látassak sokat ígérni, nem valami alatsony haszon keresés és ditsőségre való vágyás diú szempontjából, hanem egyenes tiszta jó szándékból, a' köz jó; a' Magyar Nyelv, és hasznos tudományok előmozdítását gyarapítani iparkodom, és pedig olly tzéllal, hogy a' mi a' nevezett Könyvemre megkívántató költségekből, melly ne talántán az

előfizetett Summákból felesleg fennmaradna, azon Summát én a' jóltévő Intézetekre szántam legyen — és így énnékem elegendő és legbetsesebb az a' jutalom, ha hazafiúi kötelességemnek valamennyire is megfelelttem, és a' Nemzeti nyelv, 's Szép tudományok fejlődését nevelhettem, melly jó akaratnak érzése kimulásom könnyebbíteni, és síromban is nyugtatni fog. —

A' munka első Kötete minden haladék nélkül mihelyest Előfizetőim számosabban lesznek, és a' több felsőbb, Nemes Vármegyék Leveles táraikból, úgy szintén béküldéssel még hátra lévő számosabb familiáktól (mellyre nézve ezen jelentés következésében is minden Papi, Világi, és Hadi sőt bár melly szegényebb sorsba lévő, de magokat a' Királyra 's Hazára nézve megkülömböztetett személyeket megkérek, hogy Önn — és Elei érdemei megküldésével 1527 évtől számlálva a' jelenkorig, annál is inkább megszerentséltetni és hozám Pestre Pósta teher nélkül ált szolgáltatni ne terheltessenek, hogy én oka ne legyek ha egy valaki érdemekkel teljes Eldödeiből, kit pedig az egész magyar világ örömmel megesmerni kívánna, velem való nem közlés végett, kimaradni találna) a' munka párja nélkül való rendeltetéséhez szükséges ok Leveleket a' kezemhez vehetem az a' vi'sgálaton keresztül esik, sajtó alá botsájtatik, mellyben az Előfizető Urak' koszorúra érdemes neveik is örökösítés végett béiktatattni fognak.

Az Előfizetés beszédésére, és a' nyomtatandó példányok' maga idejében való kiosztására a' következő Urakat hatalmazom meg:

Bétsben: T. Márton Jó'sef Urat, a' Magyar Kurír szerkeztetőjét.

Pesten: Eggenberger Jó'sef Könyváros Urat.

Egerben: T. Tudós Goisesti Madarassy János Tábla Biró, Jegyző és Professor Urat.

Györben: Nagy tiszt. 's tudós Máár Bonifátz Szerzetbeli Professor Urat.

Debretzenben: Tiszteletes tudós Aranyi István, és Sárváry Professor Urakat.

Rassán: Tek. Sooki Tóth Imre Urat Ts. Ns. Abaúj, Vármegye Fő adószedőjét.

Losontzon Tiszt- tudós Steller János Professor Urat.

Miskóltzon: Tek. Talián Gergely Vármegyei Fiskális, T. T. Fay Antal Fő Biró és T. T. Farkas Pál Fiskális Urakat.

Pápán: Nagy tekintetű 's tudós Cseresnyés Sándor Urat, T. Ns. Veszprém Vármegye Fő Orvosát.

Balassa-Gyarmathon: Tek. Básthi Básthy Dániel Urat, Ts. Neograd Vármegye fő Adószedőjét 's Táblabíráját.

Komáromban: Tiszt. tudós Czutzor Gergely Prof Urat a' T. M. tudós társaság tagját.

Sopronban; Nagy Tisztelendő 's tudós Odor István Professor, és T. T. Pethe Bálint All-Adó Szedő Urakat.

Posonba: Schwaiger András Könyváros Urat.

Kolosvárt: Tek. Tudós Deák Filep Urat, az Erdélyi nagy Fejedelemségnél Számvevőt, 's a' Magyar tudós társaság tagját, — 's Gutman János Könyváros Urat.

Számosabb Előfizetőket annál fogvást is reményleni bátor vagyok a' midőn nevezett munkámat illy drágás idő szakaszba olly oltsó árra magam nagy kárával bocsájtottam, hogy így arra kiki szert tehessen, — alkalmasabb időt az az 1855 esztendei Leopold Pesti Vásárt azért határozok, hogy az Előfizetési Summát mellynek ára October hónap elejétől kezdve két ezüst forintokkal nevedni fog, kiki már annál fogvást is mivel tsupán annyi példányok nyomtatódnak, a' mennyi Előfizetők lesznek, megküldhesse. Egyébként a' munkának megjelenése kinek kinek hozzá alkalmaztatása végett közönségessé tétetni el nem mulasztatik.

Hiteles kéz íratokból, Lexiconokból, Történet, 's Élet leírásokból különböző külömbféle ok Levelekből több tudós Társaival munkálja.

Rölt Bétsben, Mártz. 14-dikén.

Ö- és Egyházas Básthi

B á s t h y J ó ' s e f, m. s. k.

Királyi Táblai Hites Ügyvéd, 's több

Ns Vármegyék Tábla Bírája.

Á R V E R É S H I R D E T É S E.

Öntött tükrök 's portzellánok áruba leendő bocsáttatása a' Ts. K. Kintstári-fabrikából.

Folyó esztendő Martz. 18-kán Hétfőn 's az azt követő napokon, délelőtti 9 órától 12 óráig, 's délutáni 3 órától 6-ig, Sz. K. Posony Városa redutpalotájában nyilvános árverés fog tartatni, a' hol 6, 12, 's 18 személyekre való, kék szélű, és tarkás virágú közönséges Bétsi portzellán nemű edények, úgy szinte festett aranyozás nélkül lévő, több kávé 's asztali készületek, továbbá külömbféle reggelizéshez valók, egyes mesterségesen festett kávé és theatsészék, findzsák, edények, asztali ékességek jóféle tartós aranyozással, rajzolatokkal 's figurákkal, nem külömben gyertya-világ ellenzők, szer-tsészek, tégelyek, törő-tsészék, 's más szerárosoknak 's chemikusoknak való edények, végezetre különösen kávéházakba, vendégfogadóba 's falusi jószágok birtokosainak való mindenféle nagyságú 's mennyiségű festetlen kávé 's theatsészék szabadon 's kész pénzért a' többet ígérőnek ált fognak engedődni.

Ezen árverésre különösen hasznavehető válogatott edények választattak, 's a' feladott ár pengő pénzben a' lehetőségig le van szállítva, ez által azon okosan gazdálkodó vevőknek, kik a' Ts. K. Kintstári-portzellán fabrikából került műveknek több mint százados tapasztalás által bebizonyosodott tartósságát betsülni szokták, tellyes! megalégedést szerezni.

Az ezen tzelra rendelt portzellán gyűjtemény elfogyása után, vagy ha ugy kívántatik, a' portzellán árverés köz órái alatt is a' Ts. K. Kintstári Tükröntő fabrikában készült kisebb nagyobb kiterjedésű Tükrök fognak ugyan azon az úton eladatni.

Szerkesztető és Kiadó M á r t o n J ó ' s e f, Professor. (Landstrasse Nro 315.)

Nyomatató: Nemes H a l y k u l A n t a l. (Obere Bäcker-Strasse Nro 755.)